

č. j. 19873/2023-UVCR-2

Z Á P I S

ze zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace dne 15. května 2023 od 14:00

Zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Rada“) řídil v první části předseda vlády České republiky prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. a dále zmocněnkyně vlády pro lidská práva Mgr. Klára Šimáčková Laurenčíková. Jednání proběhlo v hybridní formě.

Přítomné členky a členové Rady:

Zástupci za neziskový sektor: Břeňová Martina (Nadace OSF Praha), Horecký Jiří (Unie zaměstnavatelských svazů, z.s.), Jevičová Eliška (České středisko Mezinárodního divadelního ústavu), Kuchyňková Iva (Charita ČR), Miléřová Jana (Glopolis, o.p.s.), Mrázek Aleš (Asociace veřejně prospěšných organizací ČR, z.s.), Pánek Šimon (Člověk v tísni, o.p.s.), Pýchová Silvie (SKAV, z.s.), Salivar Jaroslav (Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, z.s.), Sedláček Aleš (ČRDM), Vonka Černá Lenka (Národní asociace dobrovolnictví, z.s.), Zikmundová Martina (Česká asociace streetwork, z.s.)

Zástupci za státní správu: Andrys Ondřej (MŠMT), Blažkovec Daniel (MO), Čujan Radomír (MSP), Dvořáková Sára (MF), Fiala Petr (předseda vlády), Kažmierský Tomáš (MŽP), Kocanda Martin (MPSV), Mátl Ondřej (MV), Muřický Eduard (MPO), Němeček Milan (MK), Pangrác Jiří (MZe), Policar Radek (MZd), Šimáčková Laurenčíková Klára (zmocněnkyně vlády pro lidská práva), Volná Hana (MZV)

Další: Varhol Claudia (SMO ČR)

Hosté: Kamenický Jan (Člověk v tísni, o.p.s.), Šimáček Martin (MMR), Štěpánková Martina (MPSV)

Úřad vlády České republiky: Baršová Andrea, Fungačová Hana, Hnyková Dana, Mácová Veronika, Mička Pavel

Program:

- 1) Zahájení zasedání
- 2) Realokace prostředků do ESF+
- 3) Rovný přístup k žadatelům z řad NNO v rámci Národního plánu obnovy s ohledem na (ne)uznatelnost DPH
- 4) Informace o zprávě OECD: Přehled o stavu veřejné správy v ČR a jejich dopadech na nestátní neziskové organizace
- 5) Výstupy Expertní skupiny k systémové změně financování veřejně prospěšných služeb
- 6) Kontrola úkolů ze zasedání Rady dne 13. října 2022
- 7) Činnost Rady a sekretariátu Rady v roce 2023
- 8) Účast zástupců NNO v novém programovém období operačních programů fondů EU a Národního plánu obnovy
- 9) Informační blok
  - Informace o činnosti Výboru pro legislativu a financování
  - Informace o činnosti Výboru pro Evropskou unii
- 10) Různé

Ad 1) Zahájení zasedání

První letošní zasedání Rady zahájil předseda vlády České republiky a předseda Rady prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. Na úvod uvítal nové členy Rady, a to Mgr. Leonu Gergelovou Šteigrovou, Ph.D. z Ministerstva pro místní rozvoj, Ing. Daniela Blažkovce z Ministerstva obrany, PhDr. Ondřeje Andryse, MAE, MBA, MPA z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Mgr. Radomíra Čujana z Ministerstva spravedlnosti. Předseda Rady také informoval o změně na pozici tajemníka Rady a přivítal nového tajemníka PhDr. Ing. Pavla Mičku. Ve svém úvodním příspěvku předseda Rady ocenil, že se Rada a její pracovní orgány aktuálně zaměřují na ekonomické aspekty fungování neziskového sektoru. V této souvislosti zmínil zejména řešení tématu neuznatelnosti DPH v rámci Národního plánu obnovy (dále také „NPO“), nebo hledání cest pro systémovou změnu financování veřejně prospěšných služeb v podobě vzniku a zahájení činnosti Expertní skupiny k systémové změně financování veřejně prospěšných služeb a činností ze státního rozpočtu. Tyto kroky jsou důležité, zejména v současné ekonomické situaci, kdy jsou přijímána opatření, která nejsou populární a jednoduchá, ale jsou nutná.

Požádal místopředsedkyni Rady Mgr. Kláru Šimáčkovou Laurenčíkovou o řízení zasedání Rady, neboť nebude moci být přítomen po celou dobu zasedání.

P. Fiala doplnil, že témata řešená touto Radou jej velmi zajímají, neboť osobně se v neziskovém sektoru pohybuje a i založil jednu nestátní neziskovou organizaci (dále jen „NNO“). Vidí i důležitost nestátního neziskového sektoru pro celou občanskou společnost, kvalitu demokracie, ale i pro stát. I z toho důvodu bude naslouchat názorům, zkušenostem a podnětům, které zde zaznějí.

K. Š. Laurenčíková informovala o stavu Rady, která má aktuálně 32 členů (z max. počtu 36 členů). V současné chvíli probíhá proces nominace jednoho zástupce za neziskový sektor, a dále zástupce za Národní sportovní agenturu, Ministerstvo zahraničních věcí a Asociaci krajů ČR. Členové Rady se průběžně mění s ohledem na jejich čtyřletý mandát a/nebo v souvislosti s personálními změnami u státních orgánů. S ohledem na předpokládané body programu se dnešního jednání budou účastnit

i přizvaní hosté, a to Mgr. Martina Štěpánková, MPA, vrchní ředitelka sekce evropských fondů a mezinárodní spolupráce MPSV a Ing. Jan Kamenický, finanční ředitel organizace Člověk v tísni, o.p.s. Pro dosažení usnášeníschopnosti je třeba minimálně 17 přítomných členů s právem hlasovat. Dle informací tajemníka Rady je přítomno 26 členů prezenčně a jeden člen je online (celkem tedy 27 hlasujících) a Rada je tedy usnášeníschopná. S ohledem na nedávný vývoj navrhla zařadit ještě jeden bod, a to téma Realokace prostředků do Evropského sociálního fondu +.

Usnesení:

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace schvaluje program dnešního zasedání.

Hlasování o návrhu usnesení proběhlo následovně:

PRO	Zdržel se	PROTI
27	0	0

Program zasedání byl schválen.

Ad 2) Realokace prostředků do ESF+

K. Š. Laurenčíková uvedla, že v předchozím vládním období došlo k realokaci části prostředků z Evropského sociálního fondu+ (dále také „ESF+“) do Fondu soudržnosti (dále pouze „FS“). Tento krok byl zástupci Rady opakovaně kritizován a negativně se vyjádřil i Senát České republiky a přetrvává snaha vrátit tyto prostředky zpět do ESF+.

V rámci ESF+ by pak prostředky mohly být využity pro snížení následků probíhajících krizí (růst cen energií, ukrajinská krize, dopady pandemie covid-19 atd.) tak, aby došlo ke zlepšení sociální situace nejpotřebnějších skupin. Dále požádala členku Rady I. Kuchyňkovou o podrobnější informace.

I. Kuchyňková připomenula, že ke snížení alokace pro ESF+ došlo opakovaně z různých důvodů. Předchozí vláda rozhodla o přesunutí 10 % z celkové alokace, což je cca 270 mil. €. V současné době je velký převis u výzev v rámci Operačního programu zaměstnanost plus (dále jen „OPZ+“). Aktuálně chybí cca 5,5 mld. Kč (rozdíl mezi alokací a objemem žádostí) zejména v odborném poradenství, v práci s rodinami, dluhové problematice, řešení domácího násilí, bydlení, pomoci lidem z Ukrajiny i v sociálních inovacích atd. I. Kuchyňková požádala o podporu při iniciativě navrácení prostředků převedených do FS.

M. Štěpánková doplnila, že celková alokace přechodního programového období OPZ byla 73 mld. Kč a alokace současného programu OPZ+ je 44 mld. Kč, k ponížení došlo také převodem části prostředků do FS a využitím na jiné priority. V součtu se jedná o prostředky z PZ+ a OP JAK ve výši cca 6,7 mld. Kč. Proces realokace těchto prostředků by vyžadoval jednání s Evropskou komisí (dále jen „EK“) a revizi Dohody o partnerství a jednotlivých operačních programů.

P. Fiala upozornil na komplikovanost realokace. To ale neznamená, že v budoucnu nebude dost zdrojů. Vláda vyjednala prostředky 0,8 až 1,2 bil. Kč do roku 2030 na transformaci energetiky, životní prostředí, digitalizaci a lze vyjednávat, zda by část prostředků mohla být využita na výše zmíněnou oblast.

S. Pýchová popsala rozhodnutí o změně jako politické a požádala předsedu Rady o zjištění situace na Ministerstvu dopravy.

P. Fiala připomněl, že vládě se podařilo rozhybat dopravní stavby a předpokládá, že se s převedenými finančními prostředky počítá na realizaci staveb, které se v současné době prodražují. Pokud by finanční prostředky neměly jasné určení, žádost o realokaci podpoří.

K. Š. Laurenčíková zdůraznila, že je třeba vést jednání s Ministerstvem dopravy a stanovit další postup. Zároveň doplnila, že vládní zmocněnec pro odolnost a modernizaci ekonomiky T. Hruša má na starosti přípravu čerpání půjčky ČR od EU až do možné výše 350 mld. Kč. Předseda Rady P. Fiala doplnil, že vláda uvažuje o této půjčce, která by mohla být využita ve vzdělávací oblasti. EK zatím neoznámila definitivní kritéria pro čerpání půjčky.

M. Šimáček zdůraznil, že převis poptávky v některých výzvách je důkazem toho, že česká města a obce mají zájem a ochotu řešit sociální začleňování. Jedná se o trend v terénu, který by neměl být zastaven díky nedostatku finančních prostředků.

Š. Pánek znovu připomněl, že se jedná o chybu minulé vlády a jakákoliv změna má smysl.

K. Š. Laurenčíková shrnula diskusi a navrhla iniciovat jednání s Ministerstvem dopravy a zjistit reálnou situaci s realokací zmiňovaných prostředků a současně zahájit jednání ve vazbě na připravovanou půjčku a její využití.

P. Fiala doplnil, že v případě půjčky musí být doložena určitá transformace. Státní rozpočet nemá potřebné zdroje, ale místní a krajské rozpočty jsou nyní přebytkové. Stát pomáhá s podporou s vysokými cenami energií, s problematikou zdravotnictví a školství, které je zadarmo. Prostor pro zvyšování výdajů státu je tedy relativně malý. Nebrání se diskusi o lepším využití evropských peněz, jak více zapojit obce a kraje. Těžko se ale napravují rozhodnutí, byť 2-3 roky stará. Podpořil návrh místopředsedkyně Rady.

Ad 3) Rovný přístup k žadatelům z řad NNO v rámci Národního plánu obnovy s ohledem na (ne)uznatelnost DPH

K. Š. Laurenčíková otevřela téma rovného přístupu žadatelů NNO v rámci NPO a (ne)uznatelnosti DPH. Ocenila, že se podařilo uspořádat jednání zástupců klíčových resortů MF, MK, MMR, MŠMT, MPSV, MŽP, MPO a dalších s Úřadem vlády a vyzvala předsedkyni VEU S. Pýchovou, aby seznámila Radu s výsledky jednání.

S. Pýchová shrnula závěry jednání, které se týkalo tématu (ne)uznatelnosti DPH u projektů z NPO, kdy DPH je v projektech neuznatelným nákladem. V takto nastavených podmínkách dochází k nerovným podmínkám pro žadatele, kteří nejsou plátcí DPH. Situace se týká i dalších žadatelů nejen NNO. Řešení současné situace znamená pro realizátory projektů, kteří nejsou plátcí DPH navýšení spolufinancování. Každý resort řeší problematiku různě. Výstupem jednání byla potřeba koordinovaného přístupu napříč resorty, samozřejmě ve vazbě na konkrétní výzvy. Na závěr sdělila, že v současnosti není již možné situaci nastavit zcela jinak, ale v budoucnosti je nutné přistupovat k žadatelům z řad NNO jednotným způsobem.

J. Kamenický zpochybnil představu, že plátce DPH, který získá dotaci v rámci bezúplatného plnění si uplatní DPH na vstupu. Za reálné pokládá apelovat na resorty, aby našly prostředky na doplacení DPH, ale nepoužívat argumentaci, že situace se týká pouze NNO, poněvadž je problémem i pro neplátce. Zároveň se pozastavil nad neřešením problému již v přípravné fázi čerpání fondu a upozornil na to, že situace ohrožuje některé projekty, zvláště infrastrukturní. Pokud nebyla na začátku stanovena jasná pravidla, tak sice ministerstva situaci napravují, ale vidí současně problém s naplněním milníků, resp. problém s absorpční kapacitou. Nedodržování milníků je ve výsledku finančně větší katastrofa než oblast (ne)uznatelnosti DPH.

M. Štěpánková upozornila, že mezi příjemce spadají nejen NNO, ale zejména obce a kraje. DPH proplácejí obcím u projektů zacílených na výstavbu dětských skupiny.

Usnesení:

Vzhledem k již nastaveným pravidlům čerpání prostředků z Národního plánu obnovy (NPO), které přesouvá řešení problematiky DPH na úroveň vlastníků jednotlivých komponent, a nemožnosti nalézt jednotné řešení nastavení rovných podmínek pro nestátní neziskové organizace (NNO), což nepříznivě ovlivňuje zapojení NNO v rámci NPO, pověřuje Rada vlády pro NNO (Rada) sekretariát Rady přípravou přehledu možných postupů narovnání podmínek při vypisování výzev v rámci NPO. Předseda Rady tento přehled předá jednotlivým vlastníků komponent s doporučením jej zohlednit s ohledem na potřebnost zapojení NNO do jednotlivých výzev.

Rada apeluje na ústřední orgány státní správy, aby v budoucnu postupovaly při přípravě dalších finančních nástrojů tak, aby tyto nerovné podmínky dopadající zejména na NNO nevznikaly. V této souvislosti Rada také apeluje na ústřední orgány státní správy, aby včas zapojovaly zástupce všech relevantních partnerů, včetně NNO, do přípravy obdobných finančních nástrojů.

PRO	Zdržel se	PROTI
27	0	0

Ad 4) Informace o zprávě OECD: Přehled o stavu veřejné správy v ČR a jejich dopadech na nestátní neziskové organizace

K.Š. Laurenčíková referovala o [zprávě Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj \(dále jen „OECD“\), která se zabývá stavem české veřejné správy](#). Dokument obsahuje řadu závěrů a doporučení ve vztahu k NNO a jejich spolupráci se státní správou. Doporučení se týkají jak transparentnosti, tak participace.

P. Mička představil detailní obsah zprávy a zmínil zejména zjištění z 1. kapitoly, která se věnuje podpoře participace občanů a stakeholderů v České republice. Zpráva pozitivně hodnotí dobrou kulturu poradních a pracovních orgánů, ve kterých je zajištěna účast členů neziskového sektoru. Poukazuje ale na fakt, že aktivity nemají často dopad na celý systém a chybí zastřešující vize. OECD klade důraz na vzdělávání veřejné správy, ale i dalších aktérů zapojených do participace tzn. zástupců neziskového sektoru i občanské společnosti, doporučuje vytvořit centrum, které by mělo jak

metodickou, tak konzultační roli. Pozitivně byla i vnímána vytvořená [metodika participace](#), která je pilotně testována na jednotlivých resortech.

K. Š. Laurenčíková vyjádřila názor, že bez ohledu na měnící se priority politiků a obsazení vlády, je nutné, aby proces participace byl kontinuální, transparentní, dlouhodobý a témata měla důstojnou podporu od orgánů státní správy a neziskového sektoru.

K tomuto bodu nebylo přijato žádné usnesení.

Ad 5) Výstupy Expertní skupiny k systémové změně financování veřejně prospěšných služeb

J. Kamenický informoval o činnosti [Expertní skupiny k systémové změně financování veřejně prospěšných služeb a činností ze státního rozpočtu](#) (dále jen „expertní skupina“), která vznikla na základě usnesení Výboru pro legislativu a financování. Na počátku fungování skupiny bylo realizováno dotazníkové šetření a bylo definováno 8 témat, kterými se bude expertní skupina zabývat (víceleté financování, partnerství, kofinancování, tzv. rychlé dotace v době mimořádných situací, nepřímé náklady, participace a střechy, veřejná podpora, sociální služby). Téma sociálních služeb je oproti ostatním tématům rezortní, ale bylo zařazeno z důvodů palčivosti problematiky. Expertní skupina byla rozdělena na podskupiny, dle zmiňovaných témat, a každá má svého garanta. Podskupiny se primárně nezabývají problematikou navyšování alokací, ale procesem změny financování NNO. Vyjádřil prosbu, zda by bylo možné alokovat finanční prostředky na odborné expertizy spojené s činnostmi tematických podskupin, doposud si neziskový sektor expertizu uhradil z vlastních zdrojů. Doplnil, že na MPSV vznikla také pracovní skupina zabývající se financováním sociálních služeb.

M. Kocanda, ředitel odboru koncepce sociálních služeb a sociální práce MPSV deklaroval připravenost MPSV delegovat do expertní skupiny a podskupiny zástupce a recipročně nabídl účast v pracovní skupině MPSV zástupcům NNO.

J. Horecký vyzval k monitoringu dopadů souvisejících s konsolidačním balíčkem na neziskový sektor. Výrazná redukce dotací primárně cílí na podnikatelský sektor, nicméně o 2 miliardy korun se má snížit objem dotací na MŠMT a 13,1 miliardy korun na ostatních resortech kromě Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zemědělství. Bohužel nejsou detailní informace, jakým způsobem se snižování dotací dotkne neziskového sektoru, informace budou zveřejňované v příštích týdnech. Z příspěvku vyplynul úkol pro sekretariát Rady, aby situaci monitoroval.

K tomuto bodu nebylo přijato žádné usnesení.

Ad 6) Kontrola úkolů ze zasedání Rady dne 13. října 2022

P. Mička referoval o plnění úkolů sekretariátu, které vyplynuly z předchozího jednání Rady. Jednalo se o jeden úkol, který byl projednán již na začátku dnešního zasedání, tedy problém (ne)uznatelnosti DPH ve vztahu k NPO, úkol byl splněn.

Ad 7) Činnost Rady a sekretariátu Rady v roce 2023

Tento bod nebyl samostatně projednáván, neboť témata projednávána na zasedání Rady ilustrují záběr úkolů sekretariátu Rady v roce 2023.

K tomuto bodu nebylo přijato žádné usnesení.

Ad 8) Účast zástupců NNO v novém programovém období operačních programů fondů EU a Národního plánu obnovy

K. Š. Laurenčíková informovala o existenci standardizovaného procesu nominování a výběru zástupců neziskového sektoru do implementace EU fondů. Aktivitu organizuje zejména Výbor pro EU Rady za výrazné organizační podpory sekretariátu Rady.

S. Pýchová referovala o průběžném vyjednávání sekretariátu Rady s jednotlivými resorty o zapojení do jednotlivých platform. Současně jsou realizována společná setkání se zástupci Rady v monitorovacích výborech a platformách fondů EU. Ve většině platform operačních programů má Rada své zástupce. Podařilo se již standardizovat proces výběru zástupců. Bohužel do nově vypsaných výzev do jednotlivých platform se hlásí méně zájemců. MMR plánuje na vládu předložit informativní materiál týkající se tohoto tématu. Pro potřeby VEU Rady proběhlo stručné dotazníkové šetření, které vyplnilo 16 osob, 13 zástupců Rady a 3 zástupci NNO (ne oficiálních zástupců Rady), kteří jsou zastoupeni v EU platformách.

K. Š. Laurenčíková zmínila možnost uspořádat pro relevantní kolegy a kolegyně z klíčových resortů seminář dobré praxe, kde by byly popsány úspěšné příklady a rozdíly v tom, jak který resort k participaci přistupuje, včetně zkušeností ze zahraničí.

L. V. Černá apelovala, aby bylo pamatováno na venkovská prostředí a zvláště pohraničí a zástupci těchto NNO byli zváni na semináře.

Usnesení:

Rada pověřuje sekretariát Rady se i nadále zabývat možnostmi pro budování kapacit sítí a střešních NNO při řešení evropských agend. Rada souhlasí s navrženým postupem nominací a výběru zástupců za NNO a pověřuje sekretariát, aby i nadále pokračoval v rozšiřování možností zapojení zástupců NNO do předmětných platform a zároveň hledal i další možnosti, včetně projektových, jak tuto činnost dále rozvíjet.

PRO	Zdržel se	PROTI
22	0	0

Ad 9) Informační blok

- **Informace o činnosti Výboru pro legislativu a financování**
- **Informace o činnosti Výboru pro Evropskou unii**

P. Mička krátce informoval o činnosti Výboru pro legislativu a financování (dále jen „Výbor“), který se od října 2022 v plném složení nesešel, ale dílčí aktivity pokračují. Výbor bude zasedat dne 1. června 2023. M. Břeňová projevila zájem účastnit se jednání Výboru a zapojit se do řešení segmentu dárcovství.

S. Pýchová shrnula činnost Výboru pro EU a vyjmenovala konkrétní priority, kterým se bude nadále věnovat. Představila [výsledné hodnocení CZ PRESS](#), které se týkalo zapojení neziskového sektoru

do českého předsednictví v Radě Evropské unie. Z hodnocení mimo jiné vyplynulo doporučení, aby byly trvale zapojovány odpovídající oborové sítě NNO do připomínkování evropských agend na úrovni resortů, do resortních koordinačních skupin.

K. Š. Laurenčíková vyzvala k návazné užší pracovní schůzce týkající se praktických kroků výše zmíněného tématu.

Usnesení:

Rada bere na vědomí hodnocení českého předsednictví v Radě EU 2022 nestátními neziskovými organizacemi a pověřuje místopředsdkyni Rady iniciovat jednání s ministrem pro evropské záležitosti a zástupci VEU Rady s cílem implementovat doporučení do praxe.

PRO	Zdržel se	PROTI
21	0	0

Ad 10) Různé

A. Mrázek se dotázal, zda proběhla jednání s Masarykovou univerzitou ohledně zpracování financování NNO.

P. Mička sdělil, že jednání proběhla. Hledají se vhodné zdroje pro financování.

J. Miléřová informovala o výzvě, která vznikla na půdě spolupráce koalice Neon a byla adresovaná předsedovi vlády a radě ministrů. Výzva byla směřovaná k posílení odolnosti České republiky a společnosti v reakci na aktuální výzvy dopadu války. Vznese dotaz, jakým způsobem může Rada pracovat s takovými společnými iniciativami, které vznikají mezi různými sítěmi nebo i organizacemi napříč sektorem.

K. Š. Laurenčíková sdělila, že se Rada bude podněty zabývat.

Úkoly:

Oddělení sekretariátu Rady

1. iniciuje jednání s Ministerstvem dopravy s cílem zjištění reálné situace s realokací prostředků z EU fondů.
2. bude se i nadále zabývat možnostmi pro budování kapacit sítí a střešních NNO při řešení evropských agend.
3. bude nadále pokračovat v rozšiřování možností zapojení zástupců NNO do monitorovacích výborů a dalších platforem fondů EU a obdobných těles a zároveň hledat i další možnosti, včetně projektových, jak tuto činnost dále rozvíjet.

V Praze dne 30. června 2023

Zapsal: PhDr. Ing. Pavel Mička, tajemník Rady

Schválila: Mgr. Klára Šimáčková Laurenčíková, místopředsdkyně Rady